

Ponovimo...

- U Notepadu napiši tekst „Vrste datoteka” i spremi u svoju mapu pod nazivom **Tekst**.

14 B

Kolika je veličina datoteke?

1 znak = 1B

Zašto?

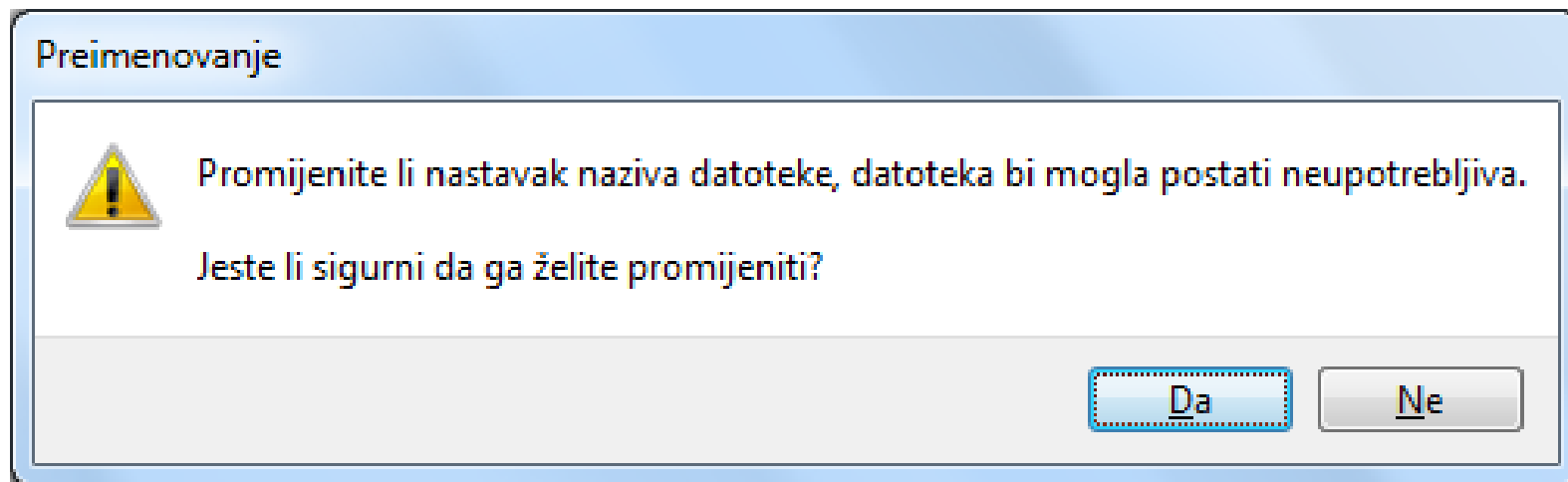
Tekst.txt

Koji je puni naziv datoteke s ekstenzijom?

- Preimenuj datoteku u **Tekst.jpg**
- Objasni što se dogodilo!

Operativni sustav pokušava datoteku otvoriti programom za rad sa slikama ali ne uspijeva jer je riječ o tekstu, a ne slici. Datoteka postaje neupotrebljiva.

Ponovimo....

- Uključite /isključite datotečne nastavke u Prikazu

FORMAT (VRSTA) DATOTEKE

- Svaki program stvara vlastite datoteke.
- Vrstu datoteke, njen sadržaj, a time i ikonu i program kojim se otvara određuje **nastavak (ekstenzija)**.

2.sat

Sažimanje podataka (kompresija)

- Sažimanje je smanjivanje potrebnog prostora za pohranu podataka.
- Unutar datoteke se pojavljuju određena ponavljanja koja je moguće zapisati samo jednom i onda samo zabilježiti gdje se ponavljanje još javlja.

Djed i repa

Posijao **djed** **repu**. Izraste **repa** golema pregolema. Stade **djed** čupati **repu** iz zemlje: povuci, potegni, iščupati ne može. Pozove **djed** u pomoć baku. Baka za **djeda**, **djed** za **repu**: povuci, potegni, iščupati ne mogu.

224 B

Djed = * rep = !

* i !a

Posijao * !u. Izraste !a golema pregolema. Stade * čupati !u iz zemlje: povuci, potegni, iščupati ne može.

Pozove * u pomoć baku. Baka za *a, * za !u: povuci, potegni, iščupati ne mogu.

198 B

Sažimanje (komprimiranje) datoteka

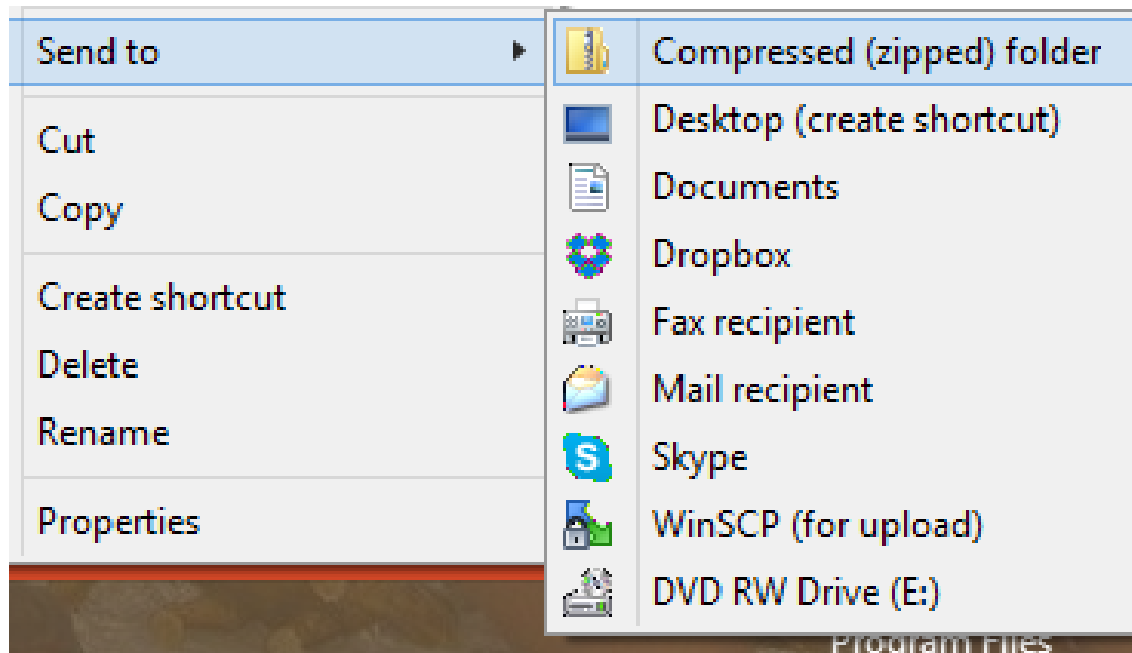
- U jednu sažetu datoteku možemo smjestiti više datoteka i tako ih lakše zajednički koristiti, razmjenjivati, premještati.
- Zato često koristimo izraz „zapakirati“.
- **Primjer:** slanje pet datoteka putem e-maila je lakše ako ih zapakiramo i šaljemo kao jednu datoteku u privitku nego kao pet zasebnih datoteka.

Programi za sažimanje

- OS Windows ima ugrađen program za komprimiranje - WinZip (.zip)
- Drugi programi: WinRAR, 7-Zip itd.

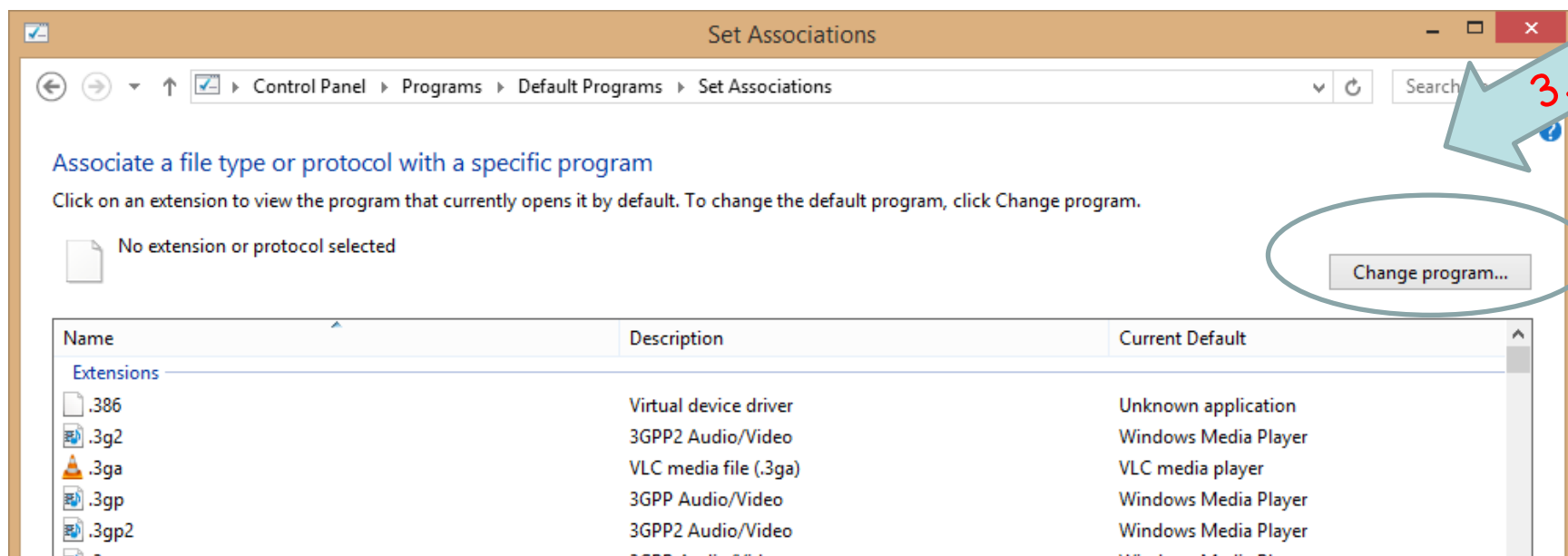
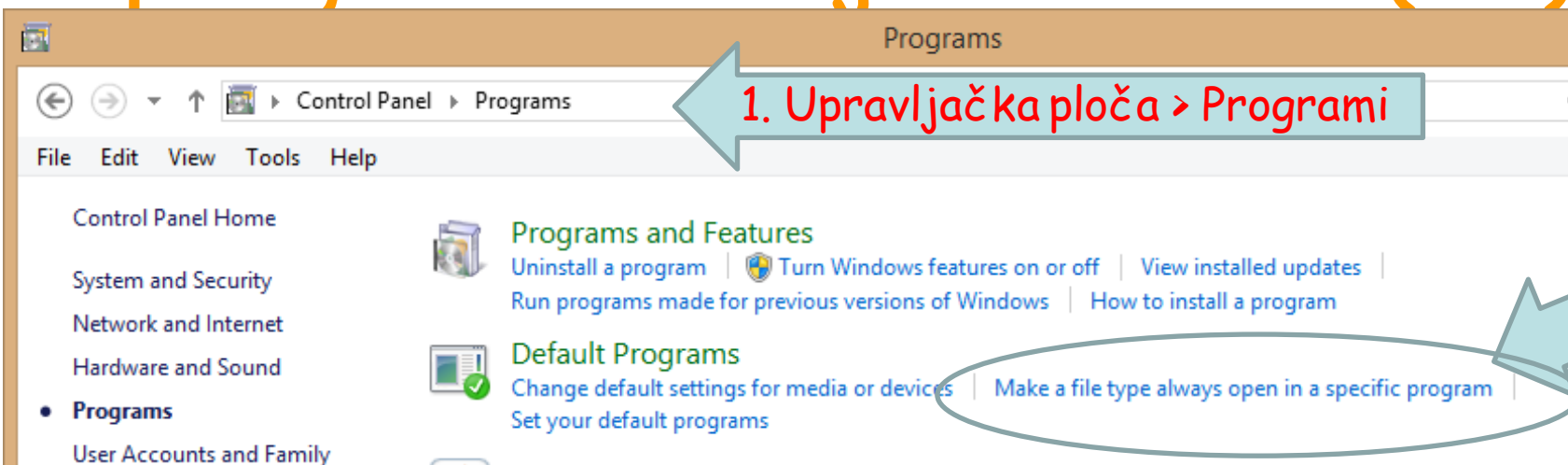
Zapakirati i raspakirati

- Kod sažimanja koristimo izraz ZAPAKIRATI (više datoteka u jednu)
- Postupak: označiti sve datoteke > desni klik > Pošalji > Sažeta mapa

U suprotnom postupku kažemo „RASPAKIRATI” datoteku (naredbe: *Izdvoji, Raspakiraj, engl. Extract*)

Što kad se datoteka ne otvara programom kojim želimo (en)?

Što kad se datoteka ne otvara programom kojim želimo (hr)?

Upravljačka ploča > Programi > Zadani programi

Odaberite programe koje Windows koristi kao zadane

Postavljanje zadanih programa

Postavite program kao zadan za sve vrste datoteka i protokola koje može otvoriti.

Pridruživanje vrste datoteke ili protokola programu

Postavite da se određena vrsta datoteke ili protokol uvijek otvara u konkretnom programu.

Promjena postavki automatske reprodukcije

Automatska reprodukcija CD-ova i drugih medija

Postavljanje pristupa programima i zadanih postavki računala

Kontrolirajte pristup određenim programima i postavite zadane postavke za ovo računalo.

Zadaci za vježbu

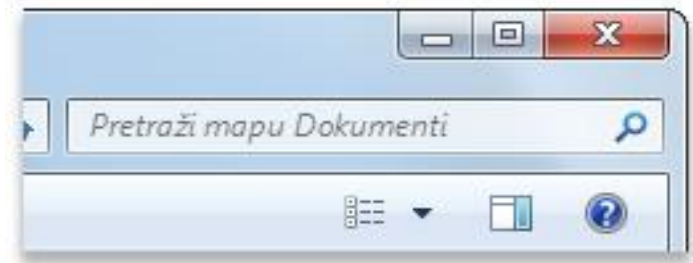
- S Teamsa ili web stranica škole preuzmi i raspakiraj datoteku **VJEŽBE.zip**
- Usporedi ukupnu veličinu svih datoteka bez sažimanja i sažete datoteke.
- U kojim formatima su datoteke u paketu?

Zadaci za vježbu

- Sažmi (zapakiraj) sve datoteke iz svoje mape.

Pretraživanje datoteka

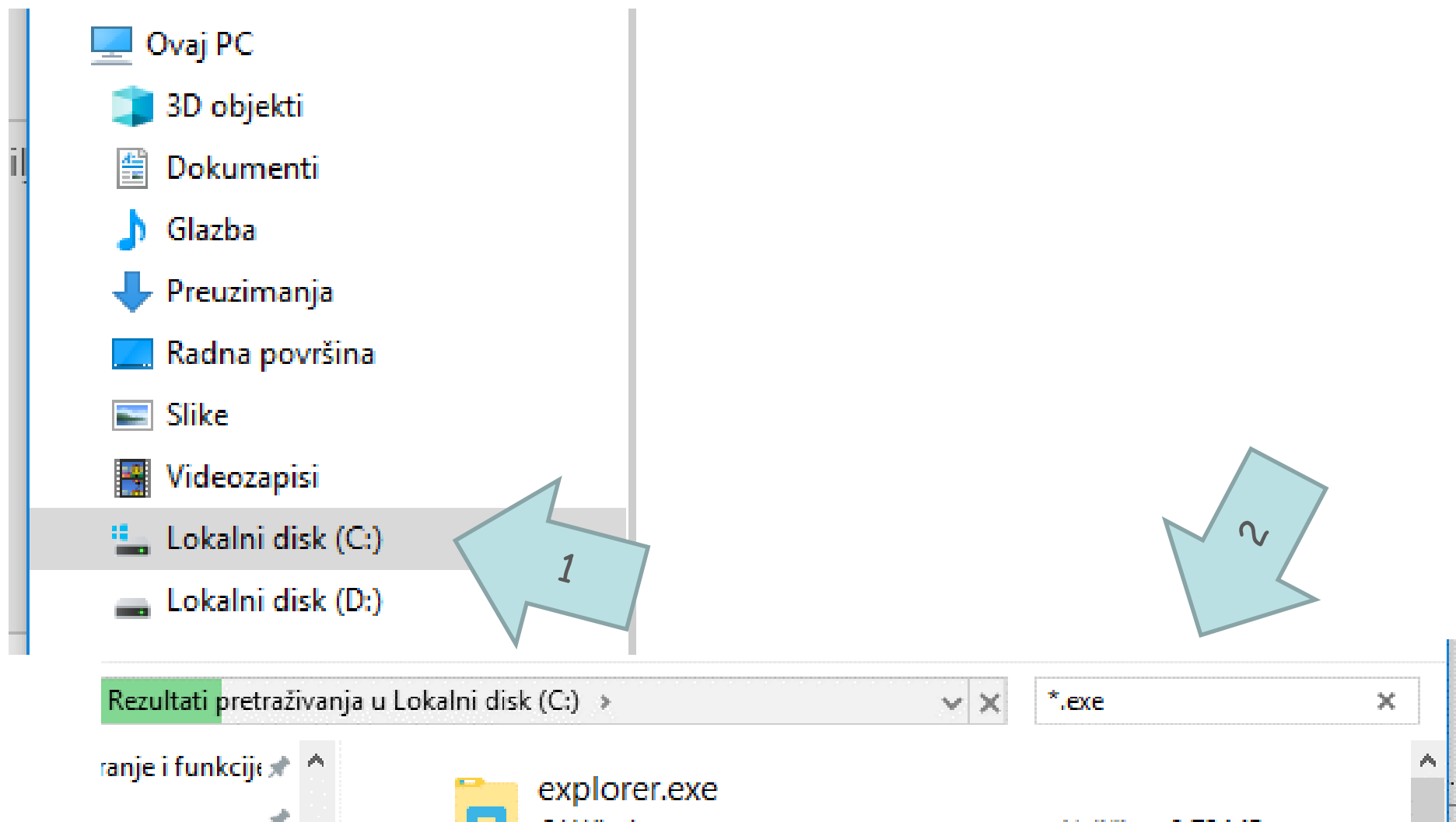
Gornji desni kut Windows Explorera

- Slikovna datoteka nepoznatog naziva?
*.jpg

- Pronađi sve izvršne datoteke na particiji C:

OBJASNI RAZLIKU U VELIČINI OVIH DATOTEKA!

Name	Date modified	Type	Size
 ime	2.10.2015. 13:30	File folder	
 Djed i repa	2.10.2015. 13:28	Dokument progra...	12 KB
 djed i repa	2.10.2015. 13:30	Text Document	1 KB
 Djed i repa	2.10.2015. 13:29	Compressed (zipp...	9 KB

Datoteka *Djed i repa.docx* (12KB) je veća od datoteke *djed i repa.txt* (1KB) jer dokument sadrži više podataka od čistog teksta kao npr. usmjerenje stranice, margine itd.

Djed i repa.zip (9KB) je nastala sažimanjem dokumenta pa je zato manja od početne datoteke (12KB).

Domaći rad

- Navedi razloge korištenja komprimiranja (sažimanja) datoteka.
- Koje ekstenzije (nastavke) mogu imati sažete datoteke?
- Uvježbati sažimanje (komprimiranje) i raspakiranje sažete datoteke.